

TnU TRENDY

štvrťročník Trenčianskej univerzity Alexandra Dubčeka v Trenčíne
ročník VII. www.tnuni.sk/rek/trendy číslo 1

- Inaugurácia dekana
- Terminologické fórum
- Fakulta mechatroniky

návšteva prezidenta
Viac na strane č. 2

Obsah

- 2 Editoriál
- 2 Dubček v Boloni
- 2 Slovensko je dvadsiata druhá najväčšia krajina vo svete
- 3 TnUAD odovzdala čestné tituly Doctor honoris causa
- 4 V Púchove sme inaugurovali dekana
- 5 Terminologické fórum
- 7 Ohlasy na TF2
- 7 Fakulta mechatroniky
- 9 Vitrum laugaricio
- 11 Vizitka prof. Ing. Marek Liška, DrSc.
- 12 Informačno-vedecké centrum pre podnikateľov
- 13 Fakultné kolo súťaže o najlepšiu prácu v rámci ŠVOČ na FŠT
- 14 Možnosti slovenského strojárstva v čase krízy
- 16 Novinky v knižnici

Editoriál

Prihovárame sa Vám už po piaty krát s novým profilom Trendov a prvý krát v tomto roku. Nakoľko prichádza veľa reakcií, rozhodli sme priblížiť sa k vám ešte viac.

Veríme že popri odborných článkoch, z ktorých získate dôležité informácie, si nájdete aj oddychové state. Študijné a pracovné prostredie nás ovplyvňuje, je súčasťou partnerských, rodičovských a pracovných vzťahov. Prostredníctvom časopisu vám chceme priblížiť dianie na pôde univerzity, prierez jednotlivých fakúlt a hlavne osobností, ktoré stretávate na akademickej pôde.

V súčasnej dobe sa blíži zaujímavé prelomové obdobie. Na jednej strane začína skúškové obdobie, pre mno-

Dubček v Boloni

V dňoch 26-27. 11. 2008 sa delegácia TnUAD zúčastnila pracovnej návštevy na Fakulte politických vied Roberta Ruffilliho Bolonskej univerzity vo Forlí, ktorá sa začala slávnostnou večerou so svetoznáмым talianskym spisovateľom, esejistom a vedcom Umbertom Ecom.

Večere sa zúčastnil minister zahraničných vecí SR Ján Kubiš, veľvyslanec SR v Taliansku Stanislav Vallo, Pavol Dubček a predstavitelia bolonskej univerzity. Počas návštevy rektor doc. Ing. Miroslav Mečár, Csc. podpísal dodatok k zmluve o spolupráci medzi TnUAD a Bolonskou univerzitou na ďalších 5 rokov a prerokoval otázky novej spolupráce aj iných oblastiach, ako prebieha spolupráca doteraz.

Vo štvrtok, 27. 11. 2008 sa delegácia TnUAD zúčastnila slávnostného odhalenia busty Alexandra Dubčeka na Fakulte politických vied vo Forlí, pri príležitosti 20. výročia udelenia titulu Doctor honoris causa Alexandrovi Dubčekovi Bolonskou univerzitou. Autorom busty je známy taliansky sochár Angelo Ranzi.

Mgr. Marcela Brodová
Referent pre medzinárodnú spoluprácu

slávnostný príhovor prof. Gambettu pri príležitosti

Slovensko je dvadsiata druhá najväčšia krajina vo svete

Aj týmito slovami sa prihovárал prezident Slovenskej republiky pán Ivan Gašparovič na piatkovom v Trenčíne dňa 27.2.2009.

Na akademickej pôde preplnenej auly Trenčianskej univerzity prezidenta privítal rektor univerzity Miroslav Mečár. V úvodnom predstave si prezident pripomenul čas keď sa sám zúčastňoval prednášiek na VŠ. ďalšie slová boli vznesené v duchu vlastnej zodpovednosti voči občanom Slovenskej republiky: „boj strán mňa ako prezidenta nemôže zaujímať, ale beriem a nesiem svoju zodpovednosť“ povedal všetkým zúčastneným.

Nevyhol sa aktuálnej téme ktorá sa dotýka každého z nás a tou je hospodárska kríza. V svojom príhovore k zúčastneným pedagógom študentom ako aj ďalším hosťom kládol dôraz v týchto časoch na spolupatričnosť. Nevyhol sa kritike administratívnych prietahov vo všetkých rezortoch nášho bežného života a hlavne školstva. Vo voľnej diskusii odpovedal na všetky dotazy z publika či už študentov, pedagógov a podnikateľov.

...osti odhalenia busty Alexandra Dubčeka

Celková diskusia sa niesla v duchu aktuálnych problémov zamestnanosti, prijímania noviel zákonov, odbornej problematiky daní. V záverečnom doslove pán prezident poďakoval za veľmi kultúrny a odbornú besedu s trenčianskym publikom ktorý sa zúčastnil aj napriek neskorším poobedňajším hodinám vo veľmi veľkom počte.

/r/

z prednášky prezidenta Slovenskej republiky Ivana Gašparoviča

Pod'akovanie

Milí čitatelia týmto by sme sa chceli poďakovať dvom spoločnostiam, ktoré v TnUAD veľmi pomohli:

Firme VODEKO a predovšetkým pánovi Michalákovi za dar školy vo forme traktora

a

autodoprave pána Antona Eliaša za vecný dar vo forme analyzátoru dychu na zisťovanie požitia alkoholických nápojov.

Obom sa týmto chceme aj v mene pána rektora poďakovať.

TnUAD odovzdala čestné tituly Doctor honoris causa

rektor TnUAD Miroslav Mečár slávnostne odovzdáva čestný titul Doctor honoris causa prof. Trebuňovi

Utorok 9. decembra 2008 rektor Trenčianskej univerzity Alexandra Dubčeka v Trenčíne po prvý krát vo svojom funkčnom období odovzdal čestné doktoráty významným ľuďmi, ktorí sa podieľali na rozvoji univerzity.

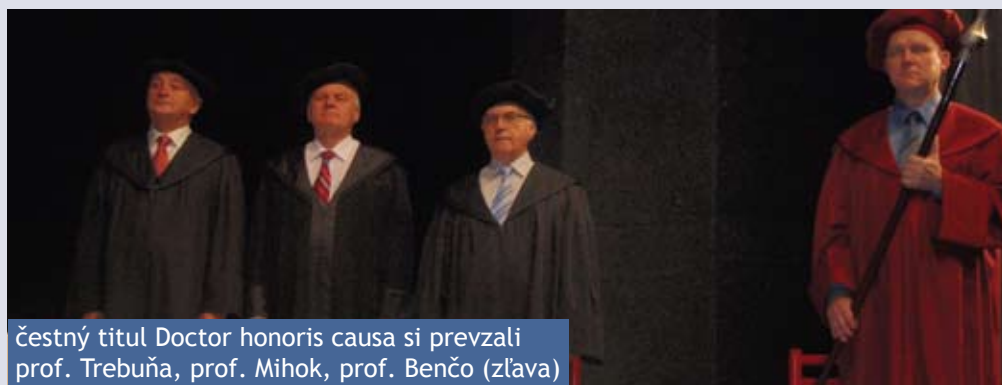
Tejto významnej pocti, ako sami vo svojich príhovoroch zdôraznili, sa dostalo prof. Ing. Jozefovi Benčovi, PhD., významnému vedcovi a vysokoškolskému pedagógovi, skúsenému funkcionárovi slovenského vysokého školstva. Profesor v Trenčíne pôsobil ako dekan Fakulty sociálno-ekonomických vzťahov na TnUAD a na UMB v Banskej Bystrici pôsobil vo funkcii prorektora pre pedagogickú činnosť, neskôr aj vo funkcii rektora.

Ďalším oceneným sa stal prof. Ing. Jozef Mihók, PhD., ktorý je významným vedcom, vysokoškolským pracovníkom a manažérom v podnikoch, a ktorý v súčasnosti pôsobí ako predseda predstavenstva a generálny riaditeľ DMD Group, Trenčín. Prof. Jozef Mihók sa ihneď po nástupe do svojej pracovnej pozície Trenčíne stal významným priaznivcom TnUAD a ak-

tívne sa zapojil do prípravy mladých vedeckých pracovníkov.

Čestný titul Doctor honoris causa bol udelený aj Dr.h.c. prof. Ing. Františkovi Trebuňovi, CSc. Prof. TREBUŇA patrí k popredným medzinárodne uznávaným odborníkom z odboru aplikovanej mechaniky a mechatroniky o čom svedčí jeho rozsiahla vedeckovýskumná, publikačná a prednášková činnosť ako v monografiách, učebniciach tak i veľmi širokej škále časopisov a zborníkov. Za mimoriadny vklad prof. Trebuňa pre fakultu, ktorú viedol dve funkčné obdobia ako dekan a dve funkčné obdobia aj ako prodekan, možno považovať predovšetkým vybudovanie mimoriadne úzkej spolupráce so sesterskými fakultami nielen v rámci Slovenskej republiky ale i ostatnými fakultami v okolitých štátoch.

Slávnostného odovzdávania čestných doktorátov sa zúčastnilo mnoho predstaviteľov slovenského ako aj českého vysokého školstva taktiež kraja a našej Alma Mater.

čestný titul Doctor honoris causa si prevzali prof. Trebuňa, prof. Mihók, prof. Benčo (zľava)

Medzi pozvanými boli aj vedúci služobného úradu MŠ SR František Schlosser, Dr.h.c. Ing. Štefan Rosina ako aj zástupcovia zahraničných a slovenských univerzít a samozrejme aj TnUAD a samotnej fakulty

V Púchove sme inaugurovali dekana

Na každej univerzite nastávajú občas nepredvídateľné zmeny, pri ktorých nám nič iné neostáva ako veriť, že to budú zmeny pozitívne, ktoré školu posunú vpred.

V dnešných pohnutých časoch umocnených finančnou krízou nastali významné okolnosti aj na našej najúspešnejšej fakulte, ktorá dňa 14. januára inaugurovala nového dekana prof. Ing. Jána Vavru, PhD. Novú „hlavu fakulty“ si senát FPT jednohlasne zvolil na svojom zasadnutí.

Keďže pán profesor je novou akvizíciou medzi vysokými funkcionármi univerzity, považujeme za dôležité, aby bol bližšie predstavený. Ján Vavro sa narodil 8.10.1952 v Žiline. Vysokoškolské vzdelanie ukončil v roku 1977 na Strojníckej fakulte Vysokej školy dopravnej v Žiline, dnešnej Žilinskej univerzite. Titul kandidáta vied mu bol udelený v roku 1988 a v roku 1995 habilitoval za docenta v odbore Aplikovaná mechanika. Na Technickej univerzite v Košiciach inauguroval v odbore Aplikovaná mechanika hneď v nasledujúcom roku bol menovaný prezidentom SR profesorom. Profesor Vavro pôsobí na FPT od roku 1997 pri-

čom bol prodekanom pre pedagogickú činnosť, jeho domovskou katedrou je Katedra fyzikálneho inžinierstva materiálov. Vo svojej vedecko - výskumnej oblasti sa zaoberá statickou a dynamickou analýzou mechanických sústav a ich optimalizáciou z pohľadu ich materiálových vlastností.

Slávnostnej inaugurácie sa zúčastnilo mnoho predstaviteľov vysokého školstva na Slovensku a Českej republike, púchovského regiónu ako Trenčianskej univerzity Alexandra Dubčeka v Trenčíne. Medzi významnými gratulantmi bol predseda dozornej rady Matador, a.s. Dr.h.c Ing. Štefan Rosina, viceprezident Matador, a.s. Ing. Miroslav Rosina, PhD., vedúci služobného úradu MŠ SR prof. Ing. František Schlosser, PhD., dekan FMMI TU VŠB v Ostrave prof. Ľudovít Dobrovský, dekan Fakulty chemicko - technologického inžinierstva STU Dr.h.c. prof. Ing. Dušan Bakoš, PhD., Dr.h.c. prof. Ivan Hrivňák MTF STU v

Trnave, dekan FSEV prof. Ing. Dušan Baran, PhD, dekan FZ doc. MUDr. Ján Bielik, CSc. atď.

Nový dekan FPT svoj slávnostný sľub zložil rektorovi TnUAD doc. Ing. Miroslavovi Mečárovi, CSc., ktorý vo svojom prejave profesorovi Vavrovi zaželel všetko najlepšie v novej funkcii, pričom vyslovil pranie, aby sa úroveň fakulty len zvyšovala nielen v oblasti vedecko - výskumnej ale aj pedagogickej.

Veríme, že pán dekan ostane aj naďalej takým príjemným človekom, ako ho poznáme a aj my sa pripájame k všetkým tým, ktorí mu prajú veľa úspechov v jeho náročnej ale zato záslužnej práci.

nový dekan FPT prof. Ing. Ján Vavro, PhD.

Terminologické fórum

Naša univerzita sa môže opätovne popýšiť jedinečným podujatím akým nesporne bola už druhá zo sérii medzinárodných vedeckých konferencií Terminologické fórum. Pod názvom Socioterminológia, Textová a Prekladová terminológia sa konala 8. decembra 2008 a organizovalo ju Oddelenie jazykov Fakulty sociálno-ekonomických vzťahov.

Úzko špecializovaná konferencia nemá v súčasnosti obdobu ani v Čechách ani na Slovensku. V minulosti Technická univerzita v Liberci zvykla organizovať podobnú konferenciu pod názvom Termina, pod vedením docenta Žemličku, ktorá ale neskôr zanikla. Zlyhal aj pokus profesora Stoffu preniesť konferenciu do Nitry, ktorý pred konaním našej konferencie napísal „vaša konferencia spĺňa moje predstavy, ktoré mala realizovať slovenská Termina a preto Vám držím palce, aby ste vo Vašom úsilí vytrvali dlhšie ako kolegovia z Liberca“.¹

Dnes sme hrdí na to, že sa naše diskusné fórum o terminológii stáva tradíciou trenčianskej univerzity a je o ňu stále väčší záujem. Pozvanie na konferenciu prijali zástupcovia Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra SAV a popredných slovenských univerzít, ako aj hostia z Poľska, Českej republiky a Luxemburska. Do živej a plodnej diskusie sa zapájali a poskytli cenné rady i skúsení diskutéri, odborníci, prekladatelia a tlmočníci z praxe. Množstvo diskutujúcich potvrdilo záujem o terminológiu, potrebu jej systematického spracovania a efektívneho vyučovania.

Po otvorení konferencie v jej úvodnej časti informovala Jana Levická z Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra o terminologických teóriách vo frankofónnych krajinách a o novom smerovaní terminológie, v duchu ktorého sa niesla aj následná vedecká dišputa. Marketa Štefková z FIF UK zmapovala nové trendy v oblasti spracovania terminológie a jej následného sprístupnenia používateľovi. Venovala sa i analýze terminologických noriem a ich uplatneniu pri tvorbe terminologických databáz, forme a štruktúre terminologickej práce. Zástupca Generálneho riaditeľstva pre preklad

Európskej komisie, Rastislav Popelka, informoval o činnosti Slovenskej terminologickej siete, ktorej sme členom. Nosný motív konferencie zhrnula organizátorka Ingrid Cíbičková, ktorá nabádala účastníkov a prekladateľov k používaniu normy ISO/TR 22134 z roku 2007 „Praktické návody pre socioterminológiu“ zatiaľ nepreloženej do slovenčiny. Socioterminológia sa stáva novým predmetom bádania modernej terminologickej práce. Norma „reaguje na požiadavky trhu a osciluje medzi lokalizačným poľom a domácim porozumením a vedie k novému chápaniu normalizácie a terminologickej harmonizácie“.²

Časť konferencie bola venovaná úvahám o definícii termínu ekvivalencia v preklade, corporate identity, terminologickej gramotnosti a terminologickej kultúre a ďalším aktuálnym otázkam teórie terminoló-

gie, ktorá reflektuje terminologickú prax. Martin Djovčoš z UMB zhrnul rôzne aspekty interpretácie termínu ekvivalencia a navrhol vlastnú komplexnú definíciu, ktorá zahŕňala široké spektrum možných. Jana Rakšányiová z FIF UK analyzovala termín corporate identity, ako nový jav v hospodárstve aj sociokultúrnom prostredí, ktorý sa prejavuje ako istý druh firemnej kultúry a determinuje aj variabilitu v používaní termínov na označenie totožných denotátov. Ján Stoffa definoval obsah pojmov terminologická gramotnosť a terminologická kultúra, zároveň poukázal na ich nízku úroveň v praxi a potrebu ich zvýšenia najmä u edukátorov všetkých kategórií a mladej generácie. Petra Milošovičová z Fakulty manažmentu UK v Bratislave sa zaoberala metaforickosťou v terminológii. Lenka Mandelíková spojila teóriu textu s termínom.

Účastníci konferencie prezentovali aj konkrétne terminologické projekty z viacerých oblastí vedy a moderných technológií. Vlasta Křečková a Katárina Chovancová z FHV UMB v Banskej Bystrici predniesli problémy viacjazyčnej jazykovednej terminológie. Tvorba terminologickej databázy jazykovedných termínov v slovenčine a v románskych jazykoch by mohla prispieť k riešeniu problémov v oblas-

² ISO/TR 22134 Practical guidelines for socioterminology, s.3

účastníci terminologického fóra

¹ zdroj- elektronická pošta: od STOFFA JÁN< StoffaJan@seznam.cz>2008-11-28 .[E/ mail adresátovi Cíbičovej Ingrid <cibikova@tnuni.sk>]

ti dvojjazyčnej jazykovednej terminológie a zviditeľniť rozdiely v pojmovej reprezentácii tzv. ekvivalentných termínov. Špecifikám prekladu jednotlivých textových žánrov v oblasti archeológie sa so zánietením venoval Michal Dvorecký z FF UKF v Nitre. Jeho kolega Jozef Štefčík kladie do pozornosti transfer odbornej strojárskej terminológie v relácii Nj-Sj, jednak z pohľadu tlmočníka-prekladateľa a lingvistu a zároveň ako laika v danej oblasti. V týchto súvislostiach otvára viaceré otázky, ktoré súvisia s odbornou, ako aj autodidaktickou prípravou tlmočníka na prácu v prostredí automobilového priemyslu. Beáta Ševčíková z Jazykového Inštitútu Generálneho štábu Ozbrojených síl zaujala s analýzou bankovej terminológie.

Spracovaniu a tvorbe terminológie nových vedných odborov a moderných technológií bolo venovaných viacero príspevkov, ktoré poukázali na potrebu systematickej a intenzívnej terminologickej práce. Michal Bočák z FF Prešovskej univerzity vybral terminologické problémy súčasných mediálnych štúdií, ktorým čelí každý teoretik pracujúci s termínmi anglo-amerického proveniencie. K živej diskusii prispeli i kolegovia z FF Univerzity Palackého v Olomouci. Martin Foret prispel rozpravou „k terminologickým (a pojmovým) obtížim diskursu o obrazu“, Petra Chvojková „k problematice užívání termínu hypertext a jeho vymezení“ a Marek Lapčík sa pokúsil „tematizovať rozdielnou terminologizáciu a konceptualizáciu pojmu diskurs v rámci jazykovedných, literárnovedných a sociálnovedných disciplín.“ Príklady z praxe prezentovala v príspevku „Terminológia kam s ňou“ aj Mária Igazová z hostujúcej univerzity. Ján Michalko diskutoval o ustáľovaní terminológie v oblasti designu.

Neexistuje ľudská činnosť, ktorá by sa neprelínala s nejakým odvetvím práva a tým nereflektovala právnu terminológiu ako nevyhnutný nástroj komunikácie. Elena Vallová z Katedry anglistiky a amerikanistiky UMB v Banskej Bystrici hovorila o nevyhnutnosti zvládnutia anglickej právnej terminológie nielen pre študentov právnických fakúlt, študentov študujúcich odbory medzinárodné vzťahy, tlmočníctvo- prekladateľstvo, ale všetkých,

ktorí chcú pracovať v rôznych inštitúciách a úradoch Európskej únie, verejnej a štátnej správy, vysvetľujúc. Natália Ďurníková potvrdila možnosť výrazovej variantnosti vo vybraných textoch trestného práva a konštatovala, že tieto pomenovania sú zameniteľné len v určitých kontextoch. Skúmala faktory limitácie použitia trestno-právnych termínov a vyhlásila, že rozdiely použitia termínu sú relevantné napr. aj pre prekladateľskú prax a preto by tieto pragmatické informácie mali byť súčasťou prekladateľských slovníkov a terminologických databáz a Tatiana Zubeková poukázala na terminológiu verejných listín v práci súdnych prekladateľov.

Viacerí účastníci konferencie reflektovali terminológiu a jej funkciu vo vyučovacom procese z didaktického hľadiska. Gabriela Gombalová z UMB v Banskej Bystrici sa venovala komparácii tvorby terminologických databáz a odlišnej situácii na trhu s terminologickými slovníkmi v Poľsku a na Slovensku. Jej kolegyňa Gabriela Olchowa vystúpila s príspevkom „Nauczanie terminologii jako składnik zajęć konwersacyjnych dla studentów zaawansowanych“. V oblasti vyučovania sa podelili o skúsenosti Tatiana Rohaľová z Fakulty výrobných technológií v Prešove rozoberajúc prácu s odborným cudzojazyčným textom pre komunikatívne ciele a Dana Riečická z domovskej univerzity. Miroslav Fašanok sa venoval prekladu anglických termínov v nemeckých odborných textoch.

Z uvedeného môžeme na záver zhrnúť, že konferencia Terminologické fórum 2 našla svoju odozvu a priazeň nielen v radoch teoretikov a didaktikov, ale aj v radoch praktikov - odborníkov, prekladateľov a tlmočníkov, pre ktorých je terminológia, jej funkčnosť, ustálenosť, systematické spracovanie a prístupnosť nevyhnutným predpokladom kvalitnej práce. Tým poskytla konferencia nenahraditeľný priestor pre diskusiu viacerých záujmových skupín a poskytla podnetné impulzy pre ďalšiu terminologickú prácu. Výstupom z konferencie bude zborník vedeckých štúdií recenzovaný profesorkou Gromovou z Nitry. Zo záverov konferencie vyplynula vzájomná spolupráca na terminologických projektoch, zostavovanie

terminologických slovníkov pre študentov, prekladateľov a odborníkov, príprava webovej stránky s citáciami terminologických noriem a diskusnými príspevkami z Terminologických fór a prípadné zriadenie Terminologických komisií pri každej fakulte na našej univerzite.

Podceňovanie terminológie podceňujeme v súčasnosti nielen na akademickej pôde, ale aj pri tvorbe zákonov a komunikácii odborníkov. Okrem zopár výnimiek tento proces osvojovania termínov prebieha živelné. Priradenie termínov k pojmom je výsledkom edukačného procesu, v ktorom si edukanti s pomocou edukátora osvojujú isté množstvo termínov z vybraných oblastí poznania. Zdá sa, že tvorcovia študijných programov predpokladajú, že edukanti si terminológiu osvoja akoby automaticky. Naše dlhoročné pozorovania odhalili, že sa mnoho účastníkov odbornej komunikácie dopúšťa vážnych prehrškov proti poznatkom všeobecnej terminológie ako vedy.

V inovácii edukačného procesu, nielen v oblasti vyučovania odborného jazyka, a tvorbe terminologických slovníkov vidíme cestu, napredovanie a budúcu kvalitu univerzitnej práce. Známy je výrok, že „budúci analfabet sa nerozpozná podľa toho, či vie čítať a písať, ale podľa toho, či sa vie učiť.“ Tento fakt by mal byť pre vysokoškolských učiteľov ďalšou výzvou. „Ak donedávna stačilo vedieť čítať, písať a počítať, dnes k tomu treba priradiť ďalšie schopnosti - predkladať/prezentovať, komunikovať, oznamovať, a to už od školských rokov. Až takúto zostavu vedomostí, schopností a zručností pokladáme v súčasnosti za základný predpoklad úspešného spoločenského uplatnenia, presadenia sa na domácom pracovnom a akademickom trhu práce, na trhu Európskej únie či sveta.“ (Meško, Katuščák, 2004 s.11) Dodávame, že prezentácia poznatkov, tvorivej práce a vyjednávanie v rodnom a cudzom jazyku je ďalšou hodnotou. Počítacovú gramotnosť a znalosť viacerých jazykov, ktoré preferujú naši zamestnávateľia sú už v zjednotenej Európe dávno samozrejmosťou.

Ingrid Cíbková

Ohlasy na TF2

„Napriek tomu, že náš štýl práce, charakter dokumentov atď.. sa od práce prekladateľov z praxe na Slovensku možno trochu líši, takéto stretnutia pokladám za podnetné - dávajú širší pohľad na vec, snahu po terminologickom myslení a poukazujú na dôležitosť, akú terminológia pri vzájomnej (odbornej) komunikácii zohráva.“

R. Popelka

„dekujeme za vľadne prijati i prateľskou pracovni atmosferu fora“

Martin Foret a kolegove
11. decembra 2008 17:14

„Ocenujeme milu predvianocnu vyzdobu a tvoj osobny pristup. Dakujeme za pozvanie, prijemne sme sa citili!“

Gabriela CHmelíková a Emília Mironovová, Trnava
10. decembra 2008 14:16

„Milá pani kolegyňa,
ešte raz sa Vám chcem poďakovať za

prijemnú atmosféru, ktorú ste pripravili pre naše stretnutie na trenčianskej univerzitnej pôde.

Pre mňa to bol veľmi pekný zážitok, myslím, že aj odborné diskusie v takomto útulnom prostredí dostanú iný „šmrnc“ a diskutujúci chuť do práce.“

PhDr. Tatiana Zubekova
M. Hattalu 2053/28
SK - 026 01 Dolný Kubín

„Mila Inka,
dakujem Ti velmi pekne za skvelu organizaciju a starostlivost o nas vsetkych pocas celej konferencie. Tak som to vsetko bral akosi samozrejme bez toho, ze by som si uvedomil, kolko roboty a starosti si s tym musela mat. Bolo mi tam dobre - vnimal som atmosferu vyznacujucu sa priateľsky pracovnym duchom a vzajomym repektom, ktore sa nevytratili, aj ked sa v diskusii vyskytli rozne nazory na jednu a tu istu vec. A to je velmi dolezite. Povazujem za uzitocne obcas z toho „remesla“ vypadnut a vypocut si zkusenosti ostatnych kolegov z praxe aj nazory akademikov. Zacina z toho

byť dobrá tradícia.

Pavel Trusina, Valašsko

Vážená pani Cíbková,
cením si Vaše pozvanie na vedeckú konferenciu venovanú terminológii, ktorú ste usporiadali na Vašej univerzite v Trenčíne, a súčasne Vám touto cestou ďakujem za zaslané materiály. Je mi naozaj veľmi ľúto, že som sa nemohla zúčastniť na tomto iste veľmi podnetnom podujatí. V súvislosti s návalom práce na novele zákona o štátnom jazyku, som sa Vám, žiaľ, nestihla v priebehu decembra ani ozvať, a tak sa aspoň dodatočne ospravedlňujem. Verím, že konferencia dopadla dobre a určite prispeje k ďalšiemu rozvoju terminologickej práce na Slovensku. Dúfam, že sa na ďalšom podobnom podujatí ešte stretneme. Želám Vám veľa úspechov vo Vašej práci a do nového roku veľa síl a zdravia

PaedDr. Elena Kačalová
riaditeľka odboru literatúry, knižnej kultúry a štátneho jazyka sekcia umenia Ministerstvo kultúry SR

Fakulta mechatroniky

Mechatronika, ako medziodborový študijný program a vedná disciplína, založená na prieniku elektrotechniky, riadiacich systémov (založených na najmodernejších počítačových technológiách) a precíznych strojníckych technológií, predznačila profiláciu svojej domovskej fakulty ako inštitúcie, ktorá zastrešuje také moderné vedné oblasti, kde poznatky z jednej disciplíny už nie

sú postačujúce. Logickým je teda aj druhý hlavný smer, ktorým sa fakulta dnes ubera - kvalita produkcie. Tu sa prelínajú poznatky z strojárstva, na ktoré je kvalita produkcie svojimi koreňmi úzko previazaná, s modernými výrobnými technológiami, metrológiou, certifikačnými a akreditačnými procesmi, zastrešenými manažérskymi zručnosťami absolventov tohto programu.

V akademickom roku 2008/2009 FM TnUAD ponúka uchádzačom možnosť študovať podľa akreditovaných študijných programov:

- Mechatronika (1. stupeň VŠ štúdia)
- Mechatronika (2. stupeň VŠ štúdia)
- Mechatronika (3. stupeň VŠ štúdia)
- Manažérstvo kvality produkcie (1. stupeň VŠ štúdia)
- Manažérstvo kvality produkcie (2. stupeň VŠ štúdia)

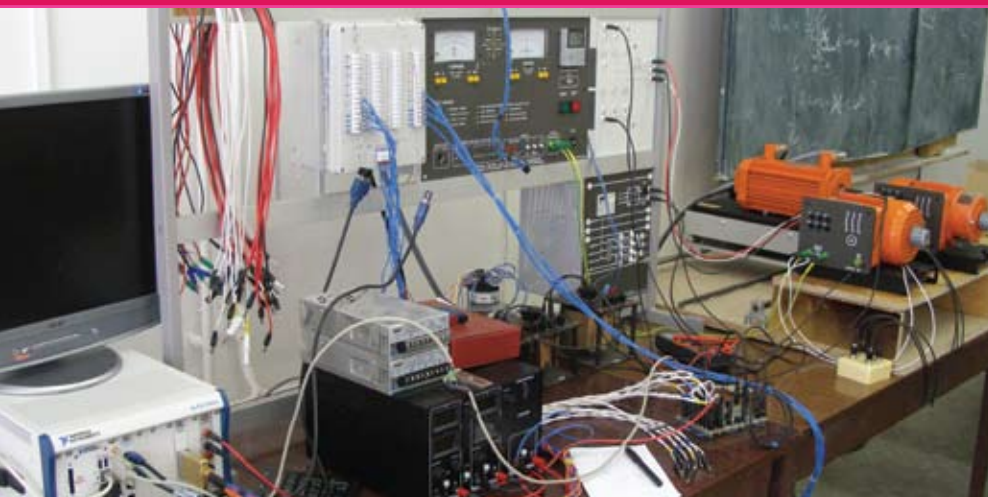
O úrovni fakulty svedčí hlavne prakticky nulová nezamestnanosť jej absolventov, ako aj v čase nepriaznivej demografickej situácie sústavne sa zvyšujúci počet študentov. Pred

z návštevy Kolégia rektora na Fakulte mechatroniky

Tabuľka č. 1 Vývoj počtu študentov na FM TnUAD od roku 2001/2002

rok	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09
počet	439	460	508	862	1019	1102	1174	1234

dvanástimi rokmi otvorila fakulta svoje brány prvým 100 študentom. Dnes, so svojimi viac ako 1200 študentmi, je FM najväčšou technickou fakultou v rámci TnUAD.

Dôležitým míľnikom v histórii fakulty je rok 2006, kde prvý krát nastúpili na FM interní doktorandi. Títo sú hnacou silou úspechov v oblasti vedy a výskumu, kde fakulta ku komplexnej akreditácii predkladá za roky 2002 - 2007 v publikačnej činnosti 37 výstupov registrovaných v ISI WOS. Práve činnosť doktorandov výraznou mierou prispela k vzniku vedecko-výskumných laboratórií a pracovísk, ktorých absenciu bolo na počiatku činnosti fakulty veľmi cítiť.

V spolupráci s 11 univerzitami z celej EÚ sa vybudoval unikátny systém vzdialených laboratórií, ktorého súčasťou je aj laboratórium elektromechanických aktuátorov na FM TnUAD. Tie-to je možné ovládať prostredníctvom internetu a realizovať merania na pracoviskách v Delft, Varšave, Viedni, Budapešti, Maribore či v práve v Trenčíne bez toho, aby sa užívateľ systému vzdialil zo svojho domova. O tomto pilotnom projekte EDIPE agentúry Leonardo da Vinci informoval aj časopis Európskeho parlamentu - *The Parliament Magazine* na dvojstránke svojho aktuálneho vydania.

Vzniklo a študentom je prístupné aj Laboratórium priemyselných robotických systémov, vybavené technológiami SEW Eurodrive, pričom bezkontaktný prenos výkonu v tomto zariadení možno považovať za skutočne špičkovú technológiu. Polohovacia stanica a priemyselný manipulátor budú v najbližších dňoch za výdatnej pomoci partnera projektu firmy

600BOST doplnené o priemyselný robot FANUC vyzbrojený okrem iného aj 3D Vision systémom s infra-kamerou, schopným samostatne identifikovať predmety v priestore.

Ako výkonné výskumné pracovisko je možné chápať aj laboratórium mikrovlnných senzorov, vybavené špeciálnou radarovou technológiou, určenou v prvom rade na aktívne meranie vzdialenosti objektov.

Svoje výsledky prezentujeme na európskych a svetových konferenciách, pričom základným predpokladom je registrovanie týchto výstupov v medzinárodne uznávaných databázach. Na tomto mieste je potrebné spomenúť aj tradičnú konferenciu *Mechatronika*, ktorú pravidelne organizuje FM TnUAD v Trenčianskych Tepliciach. Vďaka nemiernemu úsiliu organizátorov a vedeckého výboru konferencie, je táto počnúc aktuálnym ročníkom zaradená pod hlavičku profesijnej organizácie IEEE. Za zmienku stoja i konferencie AiM (*Advances in Mechatronics*), organizovaná v spolupráci s FVT UO Brno, kde mladí vedeckí pracovníci majú možnosť priamo konfrontovať svoje

výsledky na medzinárodnej úrovni, rovnako ako aj doktorandi na každoročnej konferencii *Kondor*.

V stručnosti je vhodné spomenúť aj pedagogické laboratóriá, pričom za skutočne špičkové je treba považovať Laboratórium priemyselnej informatiky s vybavením riadiacimi systémami Siemens a ďalšou špičkovou technológiou SIEMENS. Pýchou fakulty sú aj Laboratórium hydraulických pneumatických systémov (FESTO) a Laboratórium elektromechanických aktuátorov (LUCAS-NÜLLE), doplnené a lineárne motory, krokové motory a piezostroje.

Metrologické laboratóriá sú vybavené modernými prístrojmi, pričom dôraz sa kladie na prepojenie meracej techniky na počítače, hlavne cez rozhrania GPIB. Rozvíja sa aj Laboratórium automobilovej diagnostiky, kde pribudlo plne funkčné SUV VW Touareg.

FM aj v takých náročných ekonomicko-spoločenských podmienkach, aké dnes hýbu celým svetom, ponúka stále sa zvyšujúcu úroveň vzdelávania pre svojich študentov ako aj stabilné miesta pre pedagógov a pre svojich ďalších zamestnancov. Toto sa podarilo dosiahnuť spoluprácou so slovenskými aj zahraničnými akademickými partnermi fakulty, spoluprácou s organizáciami z priemyselnej praxe, hlavne však neúnnavnou prácou zamestnancov fakulty, ktorý neraz svoj pracovný týždeň končia v sobotu alebo v nedeľu večer. Výsledok však určite stojí za to - absolventi fakulty dostávajú ponuky na zamestnanie prakticky zo všetkých krajín EÚ.

prof. Ing. Dušan Maga, PhD.
dekan FM

VITRUM LAUGARICIO

Dňa 26. januára 2005 sa na pôde Trenčianskej univerzity Alexandra Dubčeka v Trenčíne (TnUAD) uskutočnil akt slávnostného otvorenia integrovaného medzirezortného sklárskeho pracoviska - Centra kompetencie skla Vitrum Laugaricio, spoločného pracoviska Ústavu anorganickej chémie Slovenskej akadémie vied, TnUAD a sklárne RONA, a.s. Lednické Rovne. Vitrum Laugaricio je v skratke VILA a - ak to tak možno povedať - pre priateľov VÍLA. Otvoreniu predchádzala tlačová konferencia, po ktorej nasledovalo vlastné slávnostné zhromaždenie, ktoré završila prehliadka laboratórií lokalizovaných v budove rektorátu Trenčianskej univerzity na študentskej ulici č.2.

Riaditeľom pracoviska je Prof. Ing. Marek Liška, DrSc. V svojom pôsobení zdôrazňuje viac ako dvadsaťročnú históriu pracoviska, ktorú dokumentoval kontinuitou jeho aktivít v oblastiach základného i aplikovaného sklárskeho výskumu a tiež v oblasti vedeckej výchovy. Pracovisko, ktoré dnes tvorí päť zamestnancov ÚACh SAV a štyria zamestnanci TnUAD vlastne vzniklo už v apríli 1983 ako Spoločné laboratórium pre základný výskum skla Centra chemického výskumu SAV a Výskumného a vývojového ústavu sklárskeho v Trenčíne (SLS). Za skutočných „rodičov“ pracoviska možno považovať dlhoročného riaditeľa ÚACh SAV, RTDr. Ing. Edmunda Kanclířa, DrSc. a vtedajšieho riaditeľa VJH Tatrasklo a dnešného tajomníka Zväzu sklárskeho priemyslu SR, Ing. Jána Múdreho. To boli tí správni ľudia na správnom mieste, ktorí si už pred štvrt' storočím uvedomili, že o synergickom prepojení vedy s aplikovaným výskumom, vedec-kou výchovou a sklárskym priemyslom nestačí len hovoriť, ale v prvom rade je potrebné konať. Vedúcim trenčianskeho pracoviska sa stal Ing. Marek Liška, CSc. a riaditeľom Výskumného a vývojového ústavu sklárskeho (VVÚS), ktorý pracovisko SLS prichýlil pod svoju strechu a poskytol mu aj svojich zamestnancov bol Ing. Milan Košecký, CSc. Práve k duchovnému nasledníctvu po ťiaľ už neexistujúcom VVÚS, vrátane kontextu s mestom Trenčín, sa dnešná VILA - *nomen et omen* - hrdo hlási.

Ďalšou kontinuitou, či dedičstvom po bývalom SLS, ktoré VILA dostala do vienka, je maximálna otvorenosť k priateľskej spolupráci. Sila našich

priateľov je našou silou a naša sila nech je silou našich priateľov, to je heslo, ktorým sa pracovisko od svojho vzniku až do dnešného dňa dôsledne riadilo. Pretože v kontexte sklárskej vedy a technológie je česko - slovenská vzájomnosť viac ako samozrejmosťou, v prehľade histórie pracoviska sa na prvom mieste uvádzali spolupracujúce akademické a univerzitné inštitúcie v Českej republike. Boli to najmä sesterská Laborať anorganických materiáľů, spoločné pracovisko Ústavu anorganickej chémie AV ĆR a Vysokej školy chemickotechnologickej (VŠChT) v Prahe a jej vedúci Prof. Ing. Lubomír Němec, DrSc., ďalej Ústav skla a keramiky Fakulty chemické technológie VŠChT a jeho vedúci Doc. Ing. Aleš Helebrant, CSc., a tiež kolegovia z Pardubickej univerzity, najmä kolektív vedený Doc. Ing. Zdeňkom Ćernoškom, CSc. Na domácej pôde históriu pracoviska najviac pretkáva spolupráca s Katedrou keramiky skla a cementu Fakulty chemickej a potravinárskej technológie STU Bratislava vedenou Doc. Ing. Miroslavom Jamnickým, PhD. a s Katedrou keramiky Hutnickej fakulty Technickej univerzity Košice vedenou Doc. Ing. Tarziciom Kuffom, PhD. Nie je bez zaujímavosti a o dľžke histórie pracoviska svedčí aj to, že od Ćias vzniku SLS všetky menované inštitúcie zmenili svoje názvy!

Významnou kapitolou medzinárodnej spolupráce, ktorá mimoriadne prispela k skvalitneniu nielen teoretickej ale i experimentálnej základne pracoviska, bola dlhoročná a intenzívna spolupráca s Ústavom chémie silikátů Akadémie vied Ruskej repub-

liky v Leningrade. Vďaka medziakademickej spolupráci sa realizovali Ćasté výmenné pobyty pracovníkov oboch inštitúcií. Výrazný pokrok v metodike experimentálneho skúmania relaxačných javov a merania viskozity zaznamenalo slovenské pracovisko vďaka roĆnému pobytu Dr. Valentina PavloviĆa Kljujeva v Trenčíne a k rozvoju aplikácií metódy molekulovej dynamiky prispela tesná spolupráca s Dr. Galinou Grigorievnou Bojko, dnes zahraniĆnou Ćlenkou redakĆnej rady významného karentovaného Ćasopisu *Ceramics*, ktorý vydáva VŠChT Praha.

Aplikovaný výskum SLS sa sústredoval na závislosť vlastností skiel a tavenín od zlozenia a teploty a na aplikáciu štatistických metóď pri skúmaní týchto závislostí (v tých Ćasoch spojenú aj s vývojom potrebného softwaru!), na objektívne hodnotenie farby skiel, optimalizáciu izolácií taviacich agregátů, vývoj rúrových vákuových slneĆných kolektorů a - *last but not least* - na optimalizáciu chemického zlozenia skiel, ktorá dodnes patrí ku kľúčovým aktivitám pracoviska.

Od svojho vzniku v roku 1983 až do roku 1989 bolo SLS nositeľom Ćiastkovej úlohy šťatného plánu základného výskumu IV-4-3/04 *Šťrukťura a vlastnosti sklotvorných tavenín a skiel*. Prajným a ústretovým koordinátorom hlavnej úlohy bol Prof. Ing. Jan HlaváĆ, DrSc., neskoršie vedúci Katedry skla a keramiky VŠChT Praha. Základný výskum SLS sa pritom orientoval najmä na meranie fyzikálnych vlastností skiel a tavenín s mimoriadnym dôrazom na viskozitu a jej interpretáciu v rámci teórie konfiguraĆnej entropie, vib-

z pracoviska Vitrum Laugaricio

račnú spektroskopiu a štruktúru skiel, vývoj aplikácií metódy molekulovej dynamiky na skúmanie štruktúry a vlastností skiel a sklotvorných tavenín, na tvorbu termodynamických modelov, na problematiku štruktúrnej a entalpickej relaxácie a tiež na kinetiku vývoja štruktúry pri sól-gél príprave skiel.

Ďalšiu históriu pracoviska poznačil zánik Centra chemického výskumu SAV vedeného Akademikom Vojtechom Kellö po r.1989. Táto zmena sa však pracoviska vážnejšie nedotkla, žezlo prevzal ÚACh SAV, ktorý bol aj do tej doby faktickým zriaďovateľom a patrónom SLS. Pracovisko však vážne zasiahol zánik Výskumného a vývojového ústavu sklárskeho. Vďaka pochopeniu a ústretovosti ÚACh SAV sa SLS transformovalo na detašované Oddelenie skla ÚACh SAV v Trenčíne. Skutočne vážnym problémom sa však stala výška nájomného v budove bývalého VVÚS, kde SLS sídlilo. Riešenie sa našlo v presťahovaní do náhradných a pomerne stiesnených suterénnych priestorov. Novou adresou pracoviska sa tak stala ulica Martina Rázusa č.10. V týchto podmienkach pracovisko vyvíjalo svoju činnosť až do roku 2001, kedy podpisom zmluvy s TnUAD vzniklo Spoločné laboratórium skla (SLS) ÚACh SAV a TnU AD (s nezmenenou skratkou SLS). Pracovisko tak získalo prvé skromné priestory na TnU AD.

K zásadnej zmene v živote pracoviska došlo v roku 2003 podpísaním zmluvy medzi ÚACh SAV, TnU AD a sklárňou RONA, a.s. Lednické Rovne o zriadení integrovaného medzirezortného pracoviska - Centra kompetencie skla Vitrum Laugaricio (VILA). Dátumom narodenia VÍLY sa tak stal 7. august 2003. Vznik pracoviska bol predbežne prerokovaný aj na 33. zasadnutí Predsedníctva SAV dňa 6.5.2003, kde o tomto zámere informoval podpredseda SAV, RNDr. Karol Karovič, DrSc.

O tom, že zmluva zakladajúca vznik VILA nebola iba formálnym aktom, svedčí jej obsah, ktorý pomerne veľmi presne špecifikuje poslanie pracoviska a súbor jeho aktivít, resp. - presnejšie povedané - povinností. Ako krátky príklad možno uviesť nasledujúce pasáže:

Zmluvné strany majú zámer vytvorením Centra stimulovať, podporovať, rozvíjať a realizovať tieto aktivity:

- Rozvoj základného výskumu v oblastiach súvisiacich so sklom ako materiálom, jeho výrobou a zušľachtňovaním.
- Rozvoj aplikovaného výskumu

a vývoja v oblastiach súvisiacich s existujúcou priemyselnou základňou SR a v oblastiach, ktoré sa pre priemyselnú základňu javia ako perspektívne smery jej ďalšieho trvalo udržateľného rozvoja.

- Univerzitné vzdelávanie realizované v Centre reprezentované:
 - garantovaním akreditovaného štúdia v inžinierskom stupni v študijnom programe „Chemická technológia skla a špeciálnych keramických materiálov“ v študijnom odbore 5.2.18 Chemické technológie;
 - garantovaním akreditovaného doktorandského štúdia v študijnom programe „Anorganická technológia a nekovové materiály“ v študijnom odbore 5.2.19 Anorganické technológie a materiály.

Pritom nie je bez zaujímavosti, že posledný z uvedených bodov je už splnený. V decembri 2004 totiž Akreditačná komisia SR priaznivo posúdila doktorandský študijný program „Anorganická technológia a nekovové materiály“, ktorý vypracoval jeho hlavný garant a riaditeľ pracoviska VILA, prof. Ing. Marek Liška, DrSc. Sklársky orientované doktorandské štúdium sa podľa tohto programu bude realizovať na pracovisku VILA.

Základný výskum sa na pracovisku od roku 1990 uskutočňoval najmä v rámci riešenia projektov grantovej agentúry VEGA (starší názov GAV). Do roku 2000 to boli granty vedené M. Liškom zamerané na čisto sklársku problematiku, napr. GAV 2/999437/93: *Kinetika a mechanizmy sól-gél procesov prípravy nových materiálov* (1991-1993); VEGA 2/1400/96: *Zloženie, štruktúra a vlastnosti alkali-vzdorných oxidových skiel* (1994-1996); VEGA 2/5116/98: *Teoretické a experimentálne skúmanie hlinitanových a kremičitanových kondenzovaných sústav* (1997-1999). K významnému rozšíreniu objektivej orientácie základného výskumu pracoviska na oblasť sklenej fázy v špeciálnej keramike došlo v roku 2000 po príchode Ing. Dušana Galuska, PhD., ktorý vedie „akademickú“ časť pracoviska. Od tej doby sa na pracovisku súbežne riešia vždy dva grantové projekty, jeden typicky sklársky a druhý sklársko-keramický. V rokoch 2000-2003 to boli projekty VEGA 2/7055/20 *Sklená fáza v polykryštalickej korundovej keramike* a VEGA 1/7008/20: *Štruktúra, molekulová dynamika a relaxačné procesy v kremičitanových sklách*.

V ostatných troch rokoch sa riešili projekty VEGA 2/3101/23: *Keramické nanomateriály na báze Al_2O_3* a VEGA 1/0218/03: *Štruktúra a vlastnosti titaničitanokremičitanových a zirkoničitanokremičitanových skiel*.

Zatiaľ čo riešenie VEGA grantov pracovisku prinášalo určitý druh etablovania vo sfére základného sklárskeho výskumu finančné prostriedky na budovanie experimentálnej základne pracoviska pracovisko muselo, okrem štedrej a nezištnej podpory sklárne RONA, získavať riešením úloh aplikovaného výskumu a medzinárodných grantov. Z nich ako najzaujímavejšie príklady možno uviesť subkontrakt pre Fyzikálny ústav SAV v rámci projektu 5. rámcového programu EU: DIAMINE IST-2000-25237: *Detekcia a zobrazovanie protipechotných mín s využitím spätného rozptylu neutrónov*. V rámci riešenia projektu sa na trenčianskom pracovisku optimalizovalo zloženie forforečnanového skla určeného na scintilačnú detekciu dopadu pomalých neutrónov.

Ďalšie zaujímavé projekty sa na pracovisku riešili v rokoch 2002-2004 v spolupráci s VUEZ, a.s. Levice pre francúzsky ústav jadrovej bezpečnosti IRSN Paríž. Projekty boli zamerané na otázky bezpečnosti prevádzky atómových elektrární, konkrétne na mechanickú a chemickú odolnosť sklenených izolačných vlákien, ktoré sú pri havárii spôsobenej defektom primárneho chladiaceho okruhu vo veľkom množstve vystavené pôsobeniu alkalických roztokov kyseliny boritej. Významnou okolnosťou bola spolupráca s Ústavom skla a keramiky VŠChT pri riešení v roku 2004 a jeho predpokladaná účasť ako jedného z riešiteľov v nasledujúcich rokoch dohovorená na pracovnom stretnutí s pracovníkmi VUEZ a IRSN konanom v januári tohto roku v Prahe.

Prínosom pre pracovisko bolo aj riešenie projektu v rámci NATO programu Science for Peace: SfP č. 97 41 22: *Korundové rezné nástroje pre obrábanie kovov pri vysokých rezných rýchlostiach*. Nositeľom projektu bol ÚACh SAV a vedúcimi riešiteľmi projektu boli Prof. Šajgalík a Dr. Galusek.

V roku 2004 sa na pracovisku VILA z prostriedkov IRSN projektu a z prostriedkov štátneho rozpočtu poskytnutých na riešenie čiastkovej úlohy štátneho plánu výskumu a vývoja č. 2003-SP-51 / 028-09-00 / 028-09-11 *Integrovaný medzirezortný prístup*

k skvalitneniu vzdelanostnej úrovne tvorivých zamestnancov sklárskeho priemyslu a k rozvoju experimentálnej základne aplikovaného sklárskeho výskumu, ktorej nositeľom je ÚACh/VILA, vybudoval polygón a skúmanie chemickej odolnosti skiel metódami statických a dynamických lúžiacich testov. Veľkým prínosom pre pracovisko bolo získanie špičkového atómového absorpčného spektrometra Varian SPECTRAA 220FS, ktorý tvorí podstatnú súčasť vybudovaného polygónu.

Medzi typicky sklárske projekty reprezentujúce ťažiskovú orientáciu pracoviska VILA možno zaradiť projekt pre spoluprácu s priemyslom P-SAV č. 2/9036/22: *Vývoj krištáľového úžitkového skla bez obsahu toxického oxidu bárnateho* a projekt Agentúry na podporu vedy a techniky SR: APVT-51-010402/02: *Sodno-vápenaté krištáľové sklo bez obsahu bária*.

Silná orientácia pracoviska na spoluprácu s partnermi v ČR našla odraz aj v získavaní mobilitných grantov dvojstrannej medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce SR/ČR. V rámci tohto programu sa v spolupráci s VŠChT riešili projekty vedené doc. Gedonom a prof. Liškom, v rokoch 2000-2001 projekt MVTs SR/ČR, 01(SR)/040(ČR) *Molekulovodynamická simulácia ožarovania alkalických oxidových skiel elektrónmi* a v rokoch 2004-2005 projekt MVTs SR/ČR, 06K02 / 001 CZE *Molekulovodynamická simulácia kremičitanových skiel - štruktúrna relaxácia*. V rokoch 2004-2005 sa pod vedením doc. Černoška a prof. Lišku rieši v spolupráci s Univerzitou Pardubice projekt MVTs SR/ČR, 06K02 / 009 CZE *Štúdium a numerické modelovanie vplyvu tepelného spracovania skiel na termomechanické vlastnosti skiel a na proces sklenej transformácie*.

Medzi pedagogické aktivity pracoviska možno v prvom rade zaradiť vedeckú výchovu realizovanú (školiťel prof. Liška) v odboroch Technológia silikátov (dnes Anorganické technológie a materiály) a Chemická fyzika. V posledne menovanom odbore sa obhájili dve kandidátske dizertačné práce orientované na problematiku molekulovej dynamiky skiel a tavenín. V odbore Technológia silikátov sa obhájili dve kandidátske dizertačné práce, medzi nimi aj práca zameraná na optimalizáciu chemického zloženia skiel, ktorú obhájil súčasný výkonný riaditeľ sklárne RONA, doc. Ing. Peter Šimurka, PhD., ktorý bol až do ukon-

VIZITKA prof. Ing. Marek Liška, DrSc.

Narodený: 24. júla 1951 v Bratislave

Profesia: chemik

Štúdium a kvalifikačný rast:

- SVŠ Vazovova 6, Bratislava (1966-1969).
- Chemikotechnologická fakulta (ChTF) SVŠT, špecializácia Technická analytická a fyzikálna chémia (1969-1974).
- Interná ašpirantúra ChTF SVŠT (1974-1978) - Kandidát chemických vied 1978.
- Samostatný vedecký pracovník (SAV 1983).
- Vedúci vedecký pracovník (SAV 1995).
- Doktor vied (SAV 1996).
- Docent fyzikálnej chémie a chemickej fyziky (ChTF STU 1997).

Priebeh zamestnania:

- Odborný asistent ChTF (1978-1983)
- Ústav anorganickej chémie SAV (1983-1997) - Vedúci laboratória skla v Trenčíne
- Trenčianska univerzita (TnU, 1997-doteraz)
 - prodekan Fakulty priemyselných technológií TnU (1997-1998);
 - prorektor TnU pre vedu, výskum a medzinárodnú spoluprácu (1998-doteraz)

Študijné pobyty:

Ústav chémie silikátov RAV, Leninograd, opakovane v rokoch 1984-1987

Najdôležitejšie výsledky:

- Boli dosiahnuté pri skúmaní molekulovej dynamiky, viskozity, štruktúry a relaxačných procesov oxidových skiel (1984-2002).
- Riešiteľ zahraničného projektu 5. rámcového programu a projektu programu.

čenia vedeckej výchovy pracovníkom SLS. V súčasnosti sú na pracovisku školení traja doktorandi a v tomto roku sa počíta s nástupom ďalších dvoch. Okrem doktorandského štúdia sa na pracovisku vypracoval aj rad diplomových prác, tri z nich boli ocenené cenou Slovenskej sklárskej spoločnosti.

- Garant študijného zamerania „Chémia a technológia výroby skla“ na Fakulte priemyselných technológií Trenčianskej univerzity v Púchove.
- 111 časopiseckých publikácií (90 v časopisoch sledovaných v Current Contents).
- 124 citácií podľa Science Citation Index.

Monografie (spoluautor):

- Computational methods in molecular spectroscopy, CRC Press, Boca Raton 1994
- Comprehensive dictionary of Physical Chemistry, Ellis Horwood, London 1992

Funkcie v zahraničí:

- Zástupca SR vo výbore medzinárodnej sklárskej spoločnosti ICG.
- Člen správnej rady Euroregiónu Bílé - Biele Karpaty.
- Člen redakčných rád časopisov Ceramics a Sklář a keramik.
- Funkcie v SR:
- Prorektor Trenčianskej univerzity.
- Podpredseda Slovenskej sklárskej spoločnosti.
- Člen správnej rady Regiónu Biele Karpaty.
- Člen vedeckých rád Trenčianskej univerzity a Fakulty priemyselných technológií TnU.
- Člen komisie pre obhajoby doktorských (DrSc.) prác vo vednom odbore Fyzikálna chémia.
- Člen komisie pre obhajoby doktorských (DrSc.) prác vo vednom odbore Anorganická technológia a materiály.
- Člen rady garantov doktorandského štúdia v odbore Anorganická technológia a materiály.
- Člen rady školy, Gymnázium Ľ. Štúra, Trenčín.

VILA je však dedičom aj aktivít v oblasti, ktorú by sme mohli označiť ako profesne spoločenskú. V spolupráci s pracovníkmi sklárne RONA, sa pracovníci laboratória vždy aktívne podieľali na činnosti Slovenskej sklárskej spoločnosti. Tak ako to už v živote býva, množstvo drobnej práce je vždy zatienené aktivitami širšieho významu.

Medzi tými na ktorých sa pracovisko výraznou mierou podieľalo možno spomenúť organizovanie „občasného“ cyklu *Besied o skle pod Trenčianskym hradom*, ktoré sa na pôde TnUAD konajú už od roku 1999, organizovanie prvej Slovenskej sklárskej konferencie v roku 2000 a, to najlepšie nakoniec, *Norbert Kreidl Memorial Conference* v roku 2004. V tomto smere budú aktivity VILA pokračovať najmä pri účasti na organizovaní spoločných českých a slovenských sklárskych konferencií, ktoré sa budú striedavo konať v SR a v ČR. Zmienku si zaslúžia aj aktivity v rámci Euroregiónu Bílé Biele Karpaty, menovite participácia v projekte *Vitrum pro futurum*.

Atraktívnou súčasťou slávnostného programu samozrejme bola prehliadka laboratórií VILA, spojená s demonštráciou jednotlivých prístrojov a metodík. Na chválu toho, čo nás všetkých spája a oduševňuje však treba s uspokojením konštatovať, že aj tie najdômysľnejšie metodiky a najdrahšie prístroje zostali v tieni pohľadu na slávnostnú žiaru roztavenej kobaltovo-modrej skloviny vylievanej z platinového teglika na oceľovú platňu. A, povedzme si po pravde, že tak tomu má byť, a dúfajme, že tak tomu i v budúcnosti vždy bude.

Dôstojným záverom programu bol obed v reštaurácii trenčianskeho hotela Tatra. V tomto neformálnom prostredí odznali mnohé cenné diskusie cielené na budúcnosť a perspektívy VÍLY. Spoločným a potešiteľným menovateľom viacerých úvah tu však bolo, že hoci podmienky práce sú dôležitou a neoddeliteľnou súčasťou prosperity každého pracoviska, sú tu aj dôležitejšie faktory, ktoré treba vziať do úvahy. Temer štvrtstoročná história pracoviska, ktoré úspešne prestalo zanik Centra chemického výskumu, zanik Výskumného a vývojového ústavu sklárskeho, rozpad spoločného štátu Čechov a Slovákov a úspešne absolvovalo desaťročie práce v suteréne, nás totiž naučila, že nie podmienky, ale ľudia so všetkými ich danosťami sú tou skutočnou zárukou napredovania a úspechu. Inými slovami by bolo možné povedať, že o podmienky a o miesto pod Slnkom treba bojovať a ďakovať za ne cisárovi, ale za ľudí, za tých sa treba modliť a ďakovať za nich Bohu. A v tom nám vážení prajní čitatelia môžete pomôcť aj vy.

(ml)

Informačno-vedecké centrum pre podnikateľov pri Univerzitnej knižnici TnUAD

Koncom minulého roka bolo pri Univerzitnej knižnici Trenčianskej univerzity Alexandra Dubčeka v Trenčíne zriadené Informačné centrum pre podnikateľov (IVC). Nachádza sa na ulici Horný Šianec 9, 911 01 Trenčín v budove univerzitnej knižnice.

Toto Centrum vzniklo vďaka projektu „Vytvorenie siete s informačným prepojením vedeckých, akademických a špeciálnych knižníc vrátane ich modernizácie“, ktorý bol realizovaný v rámci Sektorového operačného programu Priemysel a služby, priority Rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb s využitím rozvoja domáceho rastového potenciálu, opatrenia Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry. Projekt bol spolufinancovaný Európskou úniou.

Projekt je zameraný na aktivity smerujúce k využívaniu informačne prepojených systémov vedeckých, akademických a špecializovaných knižníc, prostredníctvom ktorých majú používatelia z podnikateľského, výskumného a akademického prostredia možnosť získať najaktuálnejšie relevantné odborné informácie. V zmysle tohto projektu sa zabezpečili pre konečného prijímateľa projektu - Slovensku národnú knižnicu v Martine a jej partnerské knižnice, medzi ktoré patrí aj naša univerzitná knižnica, externé elektronické informačné zdroje, ktoré slúžia registrovaným používateľom a naplňajú ich informačné potreby.

Každý záujemca má možnosť získať najaktuálnejšie vedecké a technické informácie cez internet prostredníctvom webovskej aplikácie NAVIGA, ktorá slúži na prezeranie, vyhľadávanie, triedenie a správu externých informačných zdrojov.

Prakticky sa to dá uskutočniť nasledovne:

Budúci používateľ, ktorý chce mať prístup do elektronických externých zdrojov, navštívi našu knižnicu osobne, tu sa zaregistruje prostredníctvom

elektronického formulára a podpíše licenčné podmienky, ktorými sa zaväzuje dodržiavať určité pravidlá narábania z informáciami jednotlivých vydavateľstiev a prevádzkovateľov databáz. Na základe tejto registrácie je používateľovi umožnený vzdialený prístup do databáz. Týmto jediným úkonom má potom používateľ na základe svojho prístupového hesla vstup do všetkých doleuvedených databáz zdarma. Externé databázy sú multiodborové, prevládajú plné texty elektronických vedeckých kníh, referenčných materiálov, encyklopédií a časopiseckých článkov.

Túto službu ponúkame všetkým začínajúcim podnikateľom, existujúcim malým a stredným podnikateľom, neziskovým organizáciám podporujúcim rozvoj podnikania, podnikateľským inovačným centrom, poradenským a informačným centrom, centrom prvého kontaktu a ďalším organizáciám z prostredia priemyslu v Trenčianskom regióne.

Určite by túto službu mali využívať všetci pedagogickí a vedeckí pracovníci, doktorandi a študenti Trenčianskej univerzity, majúci záujem o kvalitné informácie a znalosti, ku ktorým je jednoduchý a komfortný prístup.

Všetkým vymenovaným ako aj ďalšej širokej verejnosti pre podrobné informácie a aj konkrétne požiadavky ohľadom využívania IVC sme Vám k dispozícii v univerzitnej knižnici.

Kontakty:
www.kniznica.tnuni.sk
ivc@tnuni.sk,
piscova@tnuni.sk,
rehusova@tnuni.sk,
telefón: 032/6521559.

Prehľad dostupných elektronických informačných zdrojov:

- Elsevier - ScienceDirect - Encyclopedies and RefWorks - ponúka informácie z oblasti kompozitných materiálov, chémie, analytických

vied, biológie, fyziky, elektrickej energie, poľnohospodárstva, prírodných vied, informačných systémov, médií, komunikácie a jazykovedy. Plnotextové encyklopédie ponúkajú súhrnný prehľad z multiodborových oblastí.

- *Elsevier - ScienceDirect - E-books 2008* - je databáza plnotextových kníh, ktorá obsahuje viac ako 3500 titulov kníh z oblasti vedy a výskumu.
- *Elsevier - Engineering Village - REFEREX* - je špecializovaná elektronická referenčná databáza, ktorá obsahuje stovky vysokokvalitných strojárskych kníh. Zahŕňa 1679 profesionálne zameraných e-kníh v plnom texte zo strojárstva, elektrotechniky a elektroniky, chémie, petrochémie a informatiky.

- *Springer - E-books* - je najrozsiahljšia svetová kolekcia elektronických kníh, ktoré sú prístupné v plnom texte. Zahŕňa viac ako 10650 titulov roztriedených na oblasť architektúry a dizajnu, vedy o správaní, biomedicínu a vedu o živote, obchod a ekonómiu, chémiu a vedu o materiáloch, vedu o počítačoch, zem a environmentalistiku, strojárstvo, humanitné vedy, sociálne vedy a právo, matematiku a štatistiku, medicínu, fyziku a astronómiu, profesionálne programovanie a webové dizajn.
- *SAGE Premier 2008-2009* - zahŕňa plnotextové diela z oblasti sociálnych, humanitných a prírodných vied. V databáze je dostupných viac ako 485 titulov časopisov.
- *Emerald Insight* - časopisecká data-

báza pozostávajúca z kolekcie BestofBiz, čo je obchodná encyklopédia určená pre manažérov a venuje sa najmä teórii manažmentu, z kolekcie Emerald Management Xtra, ktorá obsahuje 175 plnotextových titulov s retrospektívou, z kolekcie Emerald Management First - online systém s najlepšimi informáciami o obchode a manažmente, z kolekcie Emerald Engineering, čo je databáza s viac ako 7000 článkami, z kolekcie The Emerald Business and Management Collection - Management, Business and Economics a z kolekcie The Emerald Social Science Collection., ktorá ponúka prístup k plnotextovým titulom najmä z oblasti sociológie, zdravotníckej starostlivosti, psychológie a vzdelávania.

- *Wiley - InetScience - E-books* je kolekcia elektronických kníh od vydavateľstva Wiley, zameraných na obchod, chémiu, výpočtovú techniku, prírodné vedy, strojárstvo, právo, matematiku, štatistiku, polyméry a vedy o materiáloch.
- *Wiley - InterScience - Reference Works* obsahuje encyklopédie a referenčné príručky zamerané najmä na chémiu, vedy o materiáloch a polyméroch, výpočtovú techniku a prírodné vedy.
- *IET Digital Library* - obsahuje viac ako 80 000 technických článkov zo všetkých IET časopisov, publikácií z konferencií a seminárov hlavne z oblasti komunikácií, kontroly, elektrotechniky, elektroniky, informačných technológií, manažmentu, výroby, energie a dopravy.

Mgr. Mária Rehušová
riaditeľka UK TnUAD

z prezentácie v novom informačno - vedeckom centre pre podnikateľov

Fakultné kolo súťaže o najlepšiu prácu v rámci ŠVOČ na FŠT

Dňa 11.12.2008 prebehlo na Fakulte špeciálnej techniky, fakultné kolo súťaže o najlepšiu prácu v rámci činnosti ŠVOČ. Dekan FŠT doc. Ing. Oto Barborák, CSc. vymenoval komisiu vedenú doc. Ing. Petrom Liptákom, CSc., v ktorej bol okrem zástupcov jednotlivých katedier FŠT aj zástupca Katedry drevárskych strojov a zariadení a Katedry výrobných technológií a materiálov, FEVT TU Zvolen. Táto

spolupráca bola na základe dohody dekanov fakúlt prof. Ing. Milana Mikleša, DrSc. a doc. Ing. Oto Barborák, CSc., ktorí sa na súťaži nakrátko osobne zúčastnili.

Do súťaže sa prihlásilo 10 súťažiacich študentov - 8 z FŠT, 2 z Fakulty environmentálnej a výrobných techník - Bc. Karina Valentová a Bc. Miroslav Urban.

Je pozoruhodné, že súťaž úspešne absolvoval aj študent 1. ročníka bakalárskeho štúdia Ján Zoleík s prácou „Stav odpadu a životného prostredia v obci Štiavnik“. Touto prácou naviazal na svoju úspešnú činnosť na strednej škole v rámci stredoškolskej odbornej činnosti. Vzhľadom k tomu, že sa jedná o študenta 1. ročníka, je predpoklad ďalšieho rozvoja riešenia problematiky životného prostredia v budúcnosti v nadväznosti na študovanú odbornosť.

V prednesených prácach boli rozpracované problematiky zo:

- špeciálnej strojárskych techniky,

- výrobnej techniky v spracovateľskom priemysle,
- strojárskych technológií a materiálov,
- časti a mechanizmov strojov,
- konštrukcie a výroby špeciálnej techniky,
- inžinierstva strojov a zariadení,
- bezpečnosť technických systémov a bezpečnosť práce, ekológia a environmentalistika v špeciálnej strojárskej technike a inžinierstve strojov a zariadení, obrannej štandardizácii, kodifikácie a štátneho overovania kvality a výrobkov a služieb na účely obrany.

Medzi obzvlášť zaujímavé práce s predpokladom ich realizácie v praxi patrili práce študentov:

- Bc. Júliusa Horvátha: Ideový návrh

malokalibrového automatizovaného obranného systému, vedúci práce Ing. Ján Tvarožek, PhD.

- Martin Bartoš: Analýza detekcie mín s možnosťou aplikácie termovízneho systému, vedúci práce doc. Ing. Oto Barborák, CSc.
- Bc. Karina Valentová: Moderné metódy riadenia materiálových tokov v podniku, vedúci: Ing. Júlia Mečiarová, PhD.
- Ján Mendel: Využitie snímačov v motorových vozidlách, vedúci: doc. Ing. Peter Lipták, CSc.

Najviac prác bolo vedených na Katedre špeciálnej techniky a Katedre údržby techniky FŠT.

Súťažiaci študenti preukázali schopnosť prezentovania výsledkov svojej študentskej a odbornej práce.

Študentov s najlepšie hodnotenými prácami a ich prezentácie ocenil dekan FŠT diplomami.

Na prvých miestach sa umiestnili:

1. Bc. Július Horváth
2. Martin Bartoš, Bc. Karina Valentová
3. Bc. Miroslav Urban
4. Ján Zoleík
5. Bc. Jakub Jurič

Šesť najlepšie hodnotených študentov bude pokračovať vo svojej práci na katedrách FŠT formou pomocných vedeckých síl. Tým je vytvorený predpoklad ďalšieho vedeckého a odborného rastu talentovaných a nadaných študentov vedením na katedrách FŠT.

doc. Ing. Peter Lipták, CSc.

Možnosti slovenského strojárstva v čase krízy

Aby slovenské strojárské firmy prežili čas recesie, musia sa orientovať na komodity, ktoré sú preferované. Zároveň, ak chcú v tvrdej svetovej konkurencii obstáť, musia využívať najmodernejšie strojné zariadenia, automatizovať výrobné procesy s cieľom obmedziť vstup ľudského faktora do výrobných činností. Ruka v ruke je podpora vývoja nových, vlastných, čisto slovenských produktov.

Tieto trendy závisia aj od podielu strojárskych inžinierov, ktorí v rámci celkového počtu absolventov univerzít v súčasnosti ťahajú za kratší koniec. Je nutné čo najskôr začať motivovať a popularizovať štúdium na strojárskych fakultách napríklad tým, že slovenské podniky budú ponúkať študentom „štipendiá“, umožnia im zoznamovanie sa so súčasnou praxou s tým, že si ich na pár rokov zaviažu, aby ich automaticky nezlanáril bohatšie zahraničné firmy. Naša firma sa snaží v jednotlivých oblastiach systémovo meniť myslenie strojárů na Slovensku. Za jednotlivé projekty sa vyjadria špecialisti vo svojich oblastiach:

Juraj Chyba - Trendy produktívnych CNC strojov v trieskovom obrábaní

V oblasti produktívnych CNC strojov je v poslednej dobe vidieť, že vnímanie odbornej verejnosti v súvislosti s potrebami nákupu a využiteľnosti týchto strojov sa zmenilo. V súčasnosti je kladený najväčší dôraz na kvalitu a dlhodobú spoľahlivosť strojov s výrazne vyššími technickými parametrami. Cena ako kritérium, začína byť druho-radá. Zákazníci si začali uvedomovať fakt, že za kvalitu sa oplatí priplatiť. Táto „zvýšená investícia“ sa im vráti v produktivite, nižších nákladoch na opravu, údržbu a v dlhodobej využiteľnosti. Naša spoločnosť sa orientuje práve na tento typ CNC strojov a prináša celý rad vysoko kvalitných strojných zariadení.

Ing. Šimon Hranka - Automatizácia a robotizácia výrobných procesov

Jednou z možností ako obstáť v tvrdej svetovej konkurencii je automatizácia výrobných procesov s cieľom obmedziť vstup ľudského faktora do výrobných činností. Príspevok robotizácie k zvýšeniu efektivity, produktivity a celkovej konkurencieschopnosti je nesporný. Robotizácia je plne spojená so sériovou a hromadnou výrobou. Je tu však ešte jeden fakt, ktorý často prehliada aj manažment výrobných podnikov. Univerzálnosť a technické možnosti súčasných robotov umožňujú ich prispôbenie aj omnoho variabilnejším úlohám. Ich aplikácia aj v stredne sériovej a meniacej sa výrobe vôbec nie je fikcia. Ich širšie využitie v týchto oblastiach pomôže znížiť výrobné náklady na ktoré je najvyšší tlak

práve v týchto nepriaznivých hospodárskych podmienkach.

Ing. Martin Veverka - Zvyšovanie kondície obrábacích strojov

Aktuálny vývoj v oblasti obrábacích strojov smeruje k tomu, že zákazník vyžaduje 100%ný technický stav stroja pri plnení požiadavky na čo najvyššiu využiteľnosť. Jedinou možnosťou na zabezpečenie týchto požiadaviek je pristupovať k údržbe strojov systematicky. Využívame nástroje komplexnej analýzy problémov významnejšieho rozsahu, teda problémov, ktorých riešenie spravidla nie je v silách jednotlivca a ich riešenie si vyžaduje viac času, prípadne i investície (výborným nástrojom ktorý používame je napríklad 8D report). Náš prístup spočíva v tom, že každý problém je nutné posudzovať z pohľadu analýzy príčiny a zabrániť jeho opätovnému vzniku. Samozrejmosťou pre nás je využívanie moderných diagnostických prostriedkov a taktiež špičkoví kvalifikovaní ľudia, na ktorých sa vždy môžeme spoľahnúť.

Ing. Radoslav Minárik - Rekvalifikácia strojárskych špecialistov na nové trendy

Rast podielu nových technológií v priemysle si vyžaduje efektívne nasmerovanie investícií aj do vzdelávacieho a rekvalifikačného procesu. Vytáženie novej technológie vždy závisí od pripravenosti ľudí, ktorí budú s týmito technológiami pracovať a spravovať ich. Pripravili sme rekvalifikačné

kurzy akreditované Ministerstvom školstva pre začínajúcich ako aj pokročilých strojárů. Cieľom týchto kurzů je prostredníctvom našich odborníkov pripraviť zamestnancův na optimálne plnenie pracovných úloh. Zrkadlom úspešnosti a kvality našich kurzův je tiež fakt, že v našom medzinárodnom vzdelávacom centre školíme aj zahraničných účastníkov. Napr. v rámci projektu „Obnova Iraku“ prebiehajú pravidelné cyklické školenia irackých odborníkov. Taktiež sa nám podarilo vyriešiť finančnú dostupnosť kurzův pre slovenských záujemcov tým spôsobom, že cena týchto kurzův je dotovaná našimi strategickými zahraničnými obchodnými partnermi. Medzi ponúkané rekvalifikačné kurzy patrí: Programovanie CNC strojův, Obsluha a údržba CNC strojův, CAD / CAM, Programovanie priemyselných robotův

Ing. Jozef Majerík, PhD. - Vzdelávanie študentův strojárskeho fakulty v praxi

Už niekoľko rokov pociťuje strojárske priemysel na Slovensku pokles strojárskeho odborníkov, čo je dôsledkom jednak prudkého zníženia tradičných strojárskeho odvetví po roku 1990 ale tiež menším záujmom o štúdium na vysokých školách technického, teda hlavne strojárskeho zamerania. V čase rozmachu automobilového priemyslu, kedy prichádza šanca aj pre subdodávateľské firmy, neustále rastie dopyt po kvalitných strojároch. Domáce firmy musia často zvädzať nerovný boj s medzinárodnými zahraničnými spoločnosťami, ktoré mnohokrát získajú tých najlepších spomedzi absolventův technických vysokých škół. V tomto smere sa javí ako nevyhnutné riešenie nájsť na tento problém spoločné riešenie za účasti strojárskeho fakulty spolu s výrobnou praxou. Príkladom je spolupráca, kedy študenti už počas štúdia na vysokej škole majú možnosť študovať nové progresívne prístupy v oblasti konštrukcie, technológie, CNC programovania, CAD/CAM systémův, diagnostiky, merania a pod. nielen po teoretickej ale aj

po praktickej stránke. Po absolvovaní štúdia všeobecných predmetův sa ako obojstranne výhodné riešenie ponúka možnosť absolvovania štáží vo firmách, kde si študenti prehľbia teoretické poznatky o cennej praktickej skúsenosti. Riešením diplomových prác pod vedením vysokoškolského pedagóga s podporou konzultanta z praxe je záverečným završením vzdelávania študenta počas vysokoškolského štúdia. Takýto absolvent je potom pre jeho budúceho zamestnávateľa jednoznačne cennejší. má mož-

Zamestnávateľnosť vyškolit svojho budúceho zamestnanca už počas štúdia, čím sa čas jeho zapracovania do budúcej pracovnej pozície skracuje a zároveň ušetrí finančné

prostriedky firmy na rekvalifikáciu.

Ing. Marian Gašpar - Smerovanie strojárskeho firiem v EU

Všeobecná snaha strojárskeho firiem o zabezpečenie konkurenčných cien vlastných produktův núti vyspelé strojárske firmy hľadať teritória s nízkymi výrobnými nákladmi. Dnes to už ale nie sú iba nízke mzdy, ale aj optimálne náklady na logistiku, energie, nízke daňové zaťaženie a blízkosť a veľkosť odberateľského trhu. Firmy sa snažia o odstránenie chaosu v dodávateľsko-odberateľských vzťahoch a po vzore automobilového priemyslu začínajú využívať moderné nástroje organizácie a riadenia (Lean, Six-sigma, ...)

Investície do výrobných zariadení podriaďujú dôkladným analýzám ďaleko pred samotným investovaním. Vyhľadávajú dodávateľův, ktorí sa im v etape výberu a dodávania výrobných prostriedkov stávajú poradcami a partnermi, ktorí sú schopní splniť ich očakávania v oblasti optimalizácie výrobného procesu.

Vyspelé a perspektívne firmy si uvedomujú, že čas recesie, ktorý teraz v rôznej forme postihuje všetky oblasti hospodárskeho života raz skončí. Je potrebné sa na štart nového hospodárskeho rozvoja pripraviť, aby ich ten

čas nenašiel nepripravených. Firmy sa zaoberajú zmenami a optimalizáciou vlastnej štruktúry, inováciou produktův a rozpracovávaním plánův na investície.

Naša spoločnosť úspešne ponúka svoje schopnosti k podpore takto smerovaných investičných zámerův nielen slovenským firmám, ale aj spoločnostiam pôsobiacim v krajinách strednej a východnej Európy.

Vladimír Bielik - Vplyv finančnej krízy na chod firmy

V prvom rade chceme krízu využiť v náš prospech - to znamená personálne oživiť firmu kvalifikovanými pracovníkmi, ktorí sa vracajú z Írska, Anglicka a pracovníkmi z firiem zlikvidovaných finančnou krízou. Títo pracovníci musia nahradiť slabých a neperspektívnych zamestnancův. V rámci zníženia rizík vplyvu krízy na firmu plánujeme tieto zmeny a opatrenia:

- uvedenie nových produktův vlastnej značky na trh, s cieľom rozšíriť portfólio jednotlivých divízií
- nákup progresívnych technológií do vlastnej výroby za cca 28 miliónův Sk (929 430€)
- výstavba novej výrobné haly a merneho strediska
- rozšírenie dlhoročnej spolupráce firmy s trenčianskou univerzitou v oblasti transformácie poznatkov medzi praxou a teóriou, v oblasti projektův v rámci vedy a výskumu, vydanie novej učebnice pre študentův univerzity
- ďalší rozvoj medzinárodného vzdelávania, kde už teraz máme nakontrahovaných 6 kurzův pre zahraničných špecialistův
- v oblasti zahraničného obchodu s obrábacími strojmi dobudovať dealerskú sieť pre naše produkty v rámci EU
- plánujeme vytvoriť samostatné stredisko pre oblasť robotizácie, kde sme sa stali poprednou firmou v integrovaní robotův do výrobných liniek
- otvorenosť a pomoc s tvorbou projektův EU pre našich zákazníkov

Vďaka dlhodobým aktivitám máme už teraz nakontrahované projekty na splnenie plánu pre rok 2009 a plánujeme vývoj nových vlastných produktův. Možno toto je cesta ako čeliť finančnej kríze aj pre iné slovenské podniky.

Vladimír Bielik
kontel' firmy BOST

Novinky v knižnici

Knihy:

Slepecký, J., Ristvej, J. Ekonomické dôsledky katastrof.

Žilina: Žilinská univerzita, 2008, 136 s. ISBN 978-80-8075-830-6

Teória katastrof. Katastrofy ako objekt skúmania. Aplikácia teórie katastrof v ekonomike. Príklady možného skúmania ekonomických dôsledkov katastrof.

Žiačík, A., Barborák, O., Filo, M., Lauhučík, D., Bucha, J. Časti strojov I.

Trenčín: TnUAD, 2008, 233 s. ISBN 978-80-8075-340-5

Vysokoškolská učebnica obsahuje základy predmetov časti strojov, strojárstvo a súvisí so základmi konštruovania, ktoré sa vyučujú na Fakulte špeciálnej techniky. Jednotlivé časti sa zaoberajú dimenzovaním, spájaním strojových súčiastok a časťami na prenos otáčavého pohybu. Publikácia tvorí základ pre pokračovanie konštrukčnej problematiky tvorby funkčných celkov.

Mečár, M., Alexy, J. Matematická formulácia ekonomických problémov.

Vydáva:
TnU TRENDY - Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne

Adresa:
Študentská 2, 911 50 Trenčín,
tel. 032/740 0101, fax: 032/740 0102
Šéfredaktorka: Mgr. Jana Bodorová

Grafická úprava a tlač:
Merkury, s.r.o.,
Martinčekova 2, 921 09 Bratislava,
+421/2/534 159 922, merkury.sk@stonline.sk

Redakčná rada:
Mgr. Jana Bodorová
Ing. Nadežda Štefková
Ing. Tomáš Hanulík
PhDr. Zuzana Kvasnicová
Ing. Renata Janošková
Ing. Martin Melišik
Mgr. Mária Rehušová
Ing. Lenka Rybíčková
Ing. Katarína Havierníková, PhD.

Registrácia: MK SR 2808/2002

Vychádza 4-krát ročne

Príspevky možno poslať aj elektronickou poštou na adresu: jana.bodorova@tnuni.sk
Príspevky neprešli jazykovou úpravou

Číslo vyšlo: 11. mája 2009

Trenčín: TnUAD, 2008, 89 s. ISBN 978-80-8075-361-0

Učebnica, ktorá prispieva k štúdiu a vstupu k uplatňovaniu matematických metód do ekonomickej teórie a praxe. Spolupráca ekonómov, technikov a matematikov otvára cestu k poznaniu zložitých vzťahov súčasnej ekonomiky.

Tunega, T., Koptík, M. Základy programovania mechatronických systémov.

Trenčín: TnUAD, 2008, 80 s. ISBN 978-80-80756-349-8

Príručka pre prácu s MSL RoboLab - jazyk NQC. Obsahuje návody na zostavenie cvičení, ktoré zabezpečujú overenie získaných teoretických poznatkov pri praktickej stavbe, programovaní a činnosti navrhnutých a postavených robotov.

Bútorová, Z. a kol. Ona a on na Slovensku: Zaoštréné na rod a vek.

Bratislava: Inštitút pre verejné otázky, 2008, 365 s. ISBN 978-80-89345-10-6

Štúdia vychádza v rámci projektu Plus pre ženy 45+ a venuje sa rodovej problematike.

Skriptá

Janíková, D. Úvod do sociológie.

Trenčín: TnUAD, 2008, 163 s. ISBN 978-80-8075-367-2

Vývin sociológie. Základné sociologické pojmy. Rodina. Náboženské spoločenstvá a cirkvi.

Džupinka, M., Rohlová, K. Podvojný účtovníctvo pre podnikateľov - praktikum.

Trenčín: TnUAD, 2008, 143 s. ISBN 978-80-8075-368-9

Teoretické základy k účtovníctvu z iných ekonomických disciplín. Základné pojmy, právna úprava účtovníctva, ÚIS. Majetok a zdroje krytia, súvaha, kolobeh majetku sústava účtov, účtovanie na súvahových účtoch. Účtovania na výsledkových účtoch. Kontrola správnosti účtovných zápisov, oceňovanie. Účtová trieda 0 dlhodobý majetok. Účtová trieda 1 zásoby. Účtová trieda 2 finančné účty. Účtová trieda 3 zúčtovacie vzťahy. Účtová trieda 4

kapitálové účty dlhodobé záväzky.

Zborníky

Výchova a vzdelávanie v ošetrovatelstve zamerané na kvalitu.

Trenčín: TnUAD, 2009, 1 elektronický optický disk. ISBN 978-80-8075-376-4

Zborník z III. vedeckej konferencie pedagogických pracovníkov s medzinárodnou účasťou. Nové trendy výchovy a vzdelávania v ošetrovatelstve a pôrodnej asistencii. Etické problémy výchovy a vzdelávania v ošetrovatelstve a pôrodnej asistencii. Multidisciplinárne etické problémy pri poskytovaní ošetrovateľskej starostlivosti. Kvalita poskytovanej ošetrovateľskej starostlivosti.

Transfer 2008 : Využívanie nových poznatkov v strojárnej praxi.

Trenčín: TnUAD, 2008, 1 elektronický optický disk. ISBN 978-80-8075-356-0

Zborník prednášok z konferencie Transfer 2008 na témy: nové materiály, progresívne a inovačné technológie, vývojové konštrukcie a nové metódy konštruovania, kvalita produkcie, spoľahlivosť, diagnostika a opravárstvo.

Výzbroj a technika pozemných síl 2008.

Liptovský Mikuláš, AOS, 2008, 1 elektronický optický disk. ISBN 978-80-8040-356-0

Plné texty príspevkov z konferencie na tému výzbroj pozemných síl.

2008 3rd IEEE Conference on industrial electronics and applications.

Singapore: IEEE, 2008, 1 elektronický optický disk. ISBN 978-1-4244-1718-6

Prezentácia techniky v priemyselnej elektronike, praktické aspekty teórie a metódy v elektronike kontrole, systémoch, priemyselných aplikáciách.

AiM 2008 Proceedings of 3rd International Conference

Trenčín: TnUAD, 2008, 1 elektronický optický disk. ISBN 978-80-8075-358-0

Plné texty príspevkov z mechatronickej konferencie AiM 2008.